

Csend és kiáltás

Kritika, analízis és javaslat

A Csend és kiáltás vitairat meglehetősen helyesen és széleskörűen írja le a magyar társadalom jelenlegi állapotát, mértékletes és konzervatív. Kérdés azonban, hogy az ország és társadalom jelenlegi szélsőségesen lefelé hajló pályájáról elégséges-e ilyen visszahúzó módokon hű és hatékony leírást adni.

Mindenekelőtt arra az általános megállapításra kell válaszolnom, miszerint Európa, a világgazdaság és általában a liberális demokráciák egyaránt válságban vannak. Ez a megállapítás, még ha igaz is, nem jelenti egy szükséghelyzet fennállását és nem megfelelő ok bármiféle intézkedésre a specifikumok nélkül. Ugyanis a kisebb-nagyobb válságok a demokrácia, a liberalizmus és a kapitalista gazdaság „normális” állapota, valamilyen értelemben mindenkor van válság. A modern társadalom lételeme és éltetője az a képessége, hogy a mindenkori válságokat maga alá gyűri és ily módon emelkedik egyre magasabbra. Ennek bizonyítására talán elég megfigyelni azt, hogy az emberiség, minden baja és válsága dacára gazdagabb, műveltebb, egészségesebb és mobilisabb, mint a történelem során bármikor és a korábbi állapotokkal szemben a különbség óriásira növekedett és a további növekedés üteme is gyorsul. Természetesen ennek is megvan a maga súlyos ára.

1. BÚCSÚ A DEMOKRÁCIÁTÓL

Köztársaságból a hűbériség felé

A Láttelelet helyesen állapítja meg az önkényuralom súlyos meglétét Magyarországon és a felelősökre is utal. Azonban, annak ellenére, hogy viszonylag „bátran” szól róla, véleményem szerint megtorpan félúton. Nem nevezi meg a felelősöket és nem nevezi meg a rendszert amint az megérdemelné. Itt kell hivatkoznom erre vonatkozó korábbi és jelenlegi figyelmeztetésekre, amelyekkel riasztani igyekeztem a társadalmat, koránt sem egyedül, de minden esetre határozottan¹. Hadd szögezzem le tehát, hogy a helyzet felmérésében és

leírásában ez a láttelelet túlságosan óvatos és nem képes, vagy nem hajlandó kimondani a nyilvánvaló következtetést, miszerint Magyarországon egy fasiszta rendszer építése folyik, modern eszközökkel és módszerekkel. A faszizmusa nem abban áll, hogy miképpen jár el, hanem abban, hogy egyrészt mely célt követ (az uralkodó csoport egyeduralmát, azok meggazdagodása érdekében), és miként bánik az állampolgárokkal (a fasiszta gépezet személytelen és eldobható alkatrészeiként bánik velük).

Ennélfogva a Láttelelet megfogalmazásai, mint: „az egyenlőtlen játéktér,” meg a „hibrid rezsim” szemérmes pótlékok a rendszernek a leírására. Az pedig, hogy hazánk „eltávolodott a demokratikus rendszertől,” annyira magától értetődő megállapítás, mintha azt állítanánk, hogy a citrom savanyú. Ugyanakkor a „maffiaállam²” és a „fasisztoid mutáció,³” miközben kiválóan ráillenek a helyzetre, bennefoglaltatnak a fasiszta rendszer természetében, ezért nem adnak teljeskörű leírást.

A pártállamiságra való törekvés, a hűbéri állapotok megállapítása, valamint a hűbéri viszonyok újbóli bevezetése teljes mértékben megállja a helyét, amellett, hogy ennek a felelősét megneveznék és anélkül, hogy a fasiszta rendszer ilyen irányú igényét feltárná. Ezért azt mondhatom, hogy ebben is megmutatkozik a fasiszta rendszer igénye az állampolgárok minél mélyebb kiszolgáltatottságára.

A Vezér szerepéről, illetve annak elementáris szükségességéről az efféle rendszerben ez a Láttelelet teljes összhangban van a szakirodalommal és a leírás is korrekt anélkül, hogy a jellegzetesen fasiszta jelenségre rámutatna.

Hiányosságnak tartom ugyanakkor, hogy a Láttelelet elmulaszt utalni a súlyos mulasztásra, amelyet az Orbán kormány elkövetett azzal, hogy amikor választási lehetősége volt arra, hogy az ország felemelkedését megcélozza és elérje az Európai Unió bőkezű segítségével és ezzel történelmi ugrást végezzen el, emelje fel az országot sokkal közelebb az európai gazdasági és szociális színvonalhoz, akkor inkább az olcsó és könnyű

² Lásd az első analitikus cikket erről 2014 novemberéből:

<http://hungarianspectrum.org/2014/11/27/sandor-kerekes-is-the-orban-regime-fascist-the-answer-is-yes/> Vagy a legutóbbi hasonló, sürgős figyelemfelhívást 2019 februárjában: <https://www.es.hu/cikk/2019-02-15/kerekes-sandor/felmeres.html>

személyes meggazdagodást választotta annak árán, hogy a társadalom nagy része lecsúszott, vagy teljesen elszegényedett.

Szükségét látom azt is megállapítani, hogy a rendszer erőszakosan letöri a polgári gondolkozás, a szellemi működés minden lehetséges formáját, az alattvalók képzésével helyettesíti az oktatást és igyekszik útját állni bármiféle független, szabad, vagy önálló szellemi tevékenységnek. Ezzel mintegy nyíltan beismerve azt, hogy nem hajlandó semmiféle független létezését a társadalomban eltűnő.

2. JOGÁLLAM HELYETT PÁRTÁLLAM

A törvénytől az önkényig

Az Alkotmányról és az Országgyűlésről szólva csak egyetérteni lehet. Azonban itt is megmutatkozik bizonyos túlzott óvatosság, amennyiben a valóságban alkotmányos államcsíny történt és folyamatosan történik és a felsorolt jelenségek valamennyien ennek az alkotmányos államcsínynek az elemei. Éppen ennek szellemében naivitás megállapítani, hogy a „köztársasági elnök” aki alól régen kiszervezték a köztársaságot⁴, nem él a „lehetőségeivel”, holott ő különösen szorosan tapad a puccsistákhoz és a rábízott feladat éppen az, hogy az államcsíny megvalósításában közreműködjen. Amint azt nyilvánvalóan és látványosan meg is teszi. Ugyanez a megállapítás vonatkozik az Alkotmánybíróságra, amelynek tagjai valamennyien párt-kinevezettek és mint ilyenek, aktív cinkosok az államcsínyben.

A Látellel szemben felhozható indokolt kifogás az, hogy miközben helyesen rámutat az elkövetők szinte teljes körére, nem fogalmazza meg a társadalom elvárását velük szemben. Nevezetesen, az abszolút uralom kiépítésében, az államcsíny végrehajtásában és működtetésében játszott szerepük fejében mit remélhetnek cserébe. Mi a demokratikus ellenzék álláspontja, illetve a szándéka azoknak a politikusoknak, hivatalnokoknak a jövőjét illetően, akik

---

⁴ Ironikusan hasonló a tenger- és flottanélküli tengernagy, Horthy esetéhez.

aktívan elősegítették az államcsínyt és működtetik a fasiszta rendszert. Avagy talán a szerzők, a V21 tagjai szintén beletörődni kívánnak abba, ami általános rosszallás tárgya, hogy ez az ország a következmények nélküli ország?

A választások szabadságát, illetve tisztességes voltát ismét mintha túlzott mértékletességgel írná le a Látlelet. Már hogyan lehettek volna szabadok azok a választások, amelyek során a helyi önkormányzatok egzisztenciális zsarolással kényszerítették az elszegényedett lakosságot a kormány mellett szavazni? Mennyiben volt szabad az a választás, amelynek során a kormány bevallottan kisösszegű készpénz és élelmiszersomagok osztogatásával vásárolta meg sokezer nyomorgó, esetenként éhező, vidéki szavazatát? Mindezt állami, költségvetési pénzek felhasználásával!

Arról pedig, hogy legalább tisztességes lett volna, szó sem lehet, miután a választási törvény a tisztesség szempontjából száz sebből vértzik és eleve a Fidesz győzelmét hivatott elérni, illetve örökkévalóvá tenni. Még hozzá úgy, hogy minden egyes intézkedése a választási törvénynek, valamely tisztességtelen módon korlátozza, akadályozza, vagy ellehetetleníti a választói akarat szabad megnyilvánulását. A választási törvénynek a határokon túli választókra vonatkozó intézkedései botrányos mértékben ellenkeznek az legalapvetőbb demokratikus követelményekkel. Minden esetre jó látni, hogy a Látlelet konklúziójában a mesterségesen felállított nehézségeket mint „leküzdhetetlen akadályokat” ismeri fel.

3. „ÚRI MURI”

Közpénzből magánvagyon

Tekintetbe véve a Látlelet megszövegezői között a kitűnő közgazdászok magas arányát, nem meglepő a kapitalizmusra, a piacra és a Fidesz kormány velük kapcsolatos ártalmas politikájára vonatkozó helyes összegzése.

Hiányolom azonban a világos megállapítását annak a körülménynek, hogy a kormány a gazdaság működése folytán keletkezett pozitív egyenleget eltéríti, azaz kivonja a gazdaságból. A Láttelel utalása a gazdagodó bennfentesekre indokolt és helyes. Azonban nincs világos leírása a kapcsolatnak, amely e gazdagodás és a gazdaságból kivont és magánosított pénzek között fennáll. Sem pedig a Nemzeti Bank, illetve az időközben privatizált, de korábban állami kézben volt bankok valószínű szerepére ennek a kapcsolatnak a megteremtésében.

A Láttelel valószínűleg legsúlyosabb hiányossága talán az, hogy az Európai Unió pénzbeli utalásainak sorsáról nem ejt szót. Márpedig, ha az Unió a GDP 5%-ának megfelelő összeget utal a magyar kormánynak átlagosan évente, és ugyanakkor a gazdaság 4%-os növekedést produkál, akkor az átutalások 20%-a tűnik el kézen-közön, a GDP 1%-a. Ennek figyelembevételével, a gazdaság teljesítőképessége a 0% körül mozog és a növekedést teljes egészében az Unió készpénzátutalásai finanszírozzák. A hiányzó, vagy inkább mondjuk ki bátran: ellopott 1% pedig, összegében, nagyjából becsülve, 280 milliárd forint.⁵

További hiányosságnak tűnik annak megállapítása, hogy az Orbán kormány minden eszközzel igyekszik a hatalmát kiterjeszteni és növelni, annak érdekében, hogy még többet vehessen ki a gazdaságból, de ugyanakkor a fokozódó gazdagodás hasznát ismét a hatalma növelésébe fekteti. Ezt a *circulus viciosus*-t immár csak a rendszer lebontása lesz képes megállítani.

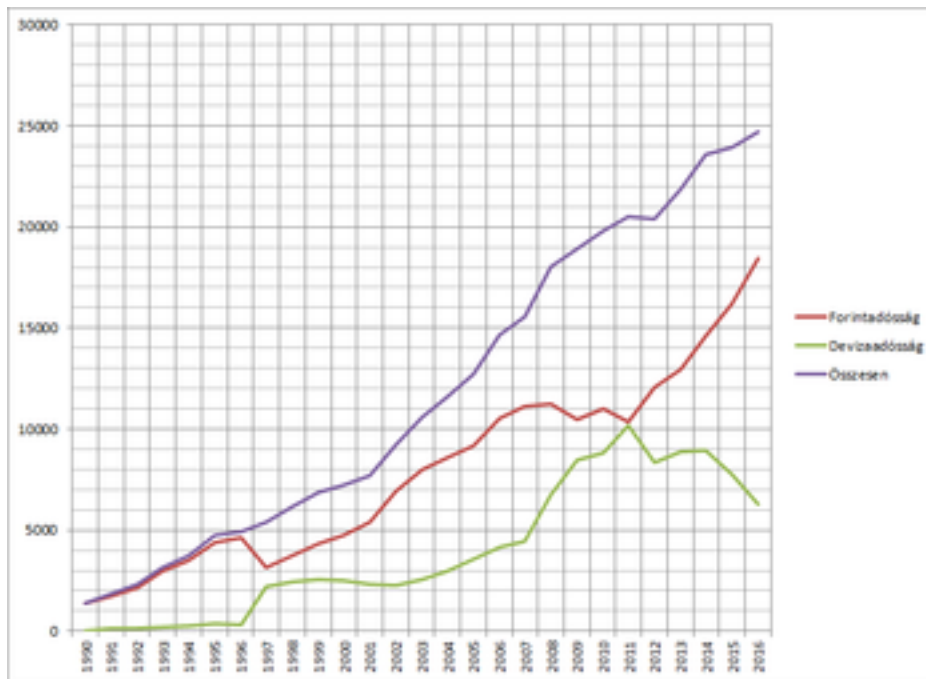
A nemzetgazdasági adatok értékelésében ismét a konzervatív megközelítés érvényesül, hasonlóképpen a külföldi gazdasági tekintélyek értékeléséhez. Azonban a szerzők előtt ismert elterelő műveletek, amelyek a képet kedvezőbbnek mutatják, több figyelmet érdemelnének. Itt arra utalok, hogy az államadósság GDP-hez viszonyított százalékos aránya 2007–2016 között csökkent:

65,0	71,0	77,2	79,7	79,9	77,6	76,0	75,2	74,7	73,9
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Azonban ez a mesterségesen felturbózott, valójában vérszegény GDP-növekedéshez arányul. A tényleges, milliárd euroban kifejezett összegszerű államadósság azonban jelentősen megnövekedett⁶:

65 765,4	72 349,9	75 389,2	78 092,3	71 903,6	76 390,2	77 343,9	77 628,0	81 188,8	84 447,7
----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Minden jel arra mutat, beleértve ebbe a KSH vonakodását a friss adatok közlésére, hogy Magyarország államadóssága meredeken növekszik⁷:

Mindebből arra következtettek, hogy még a kedvező adat is egy fajta hamisság fedezékében igaz csak, de valójában nem az.

Mindebből valóban az a kérdés következik, hogy milyen jövője lehet a magyar gazdaságnak abban az esetben, ha az európai segélyek nagyban csökkennek, vagy megszűnnek, a jogállami fenntartások folytán. Meddig hajlandó a kormány elmenni, hogy az így hiányzóvá váló forrásokat a lakosság további szipolyozásával teremtse elő és meddig hajlandó a lakosság ezt a szipolyozást eltűrni. Ezeknek a kérdéseknek a felvetése nagyon hasznos lenne a Látület

végleges változatában. Ugyanis e kérdések megválaszolása az Orbán rendszer bukásának valószínű időpontját fogja előrevetíteni.

4. CSELÉDSORS

Kiszolgáltatottak és új földesurak országa

A Látlelet erre vonatkozó negyedik fejezete fájdalmasan igaz és pontos.

Ennek alapján magától adódik a következtetés, hogy a kormány a teljes államigazgatást, a gazdaságot és a társadalmat is súlyosan megkárosította és a szerkezetét szétzilálta, az ígéretes korábbi pályáról tarthatatlan, retrográd irányba fordította. A hiányzó megállapítás itt az, hogy az ebből következő károk helyreállítása gigászi erőfeszítést fog igényelni, amelyhez, mire eljön az ideje, az ország semmiféle forrással nem fog rendelkezni: egy kifosztott, szétroncsolt, magatehetetlen társadalom dolga lesz megkísérelni a lehetetlent. Nem vigasztal az a körülmény, hogy azért ez az ország már egyszer-kétszer sikeresen kísérelte meg a lehetetlent. Azonban napjainkban a leszakadás mértéke is rohamosan növekszik, és így a lehetetlen még távolabbra esik, az még elérhetlenebb.

5. HAMIS KÜLPOLITIKA

„Pávatánc” és elszigetelődés

Ehhez nem kívánok hozzátenni. Magyarország nemzetközi szereplése számalmas ahhoz képest, ahogy tíz-tizenöt évvel ezelőtt volt részese az európai főáramlatnak, ma a periférián imbolyog és bármelyik pillanatban bekövetkezhet a végső megaláztatás, hogy az Európai Parlament leghátsó sorában, a névtelen, nehezen kibírt képviselők között a kakasülön húzhatjuk meg magunkat, hála a pimasz és udvariatlan miniszterelnöknek, aki már eddig kivezette Magyarországot a respektusból, amelyet élveztünk mielőtt ő nekilátott lerombolni azt.

Általános megjegyzések és javaslatok

Amennyiben az efféle iratok a hatékonyság igényével íródnak, akkor ma már nem elegendők az olyan általános megállapítások, hogy az ország „nem jó irányba halad”, vagy hogy „ez egy hibrid rendszer”, anélkül, hogy precíz leírása lenne annak, hogy minek a hibridje, és mely irány a rossz, és melyik a jó.

A hozzászólások nyomán ennek az Iratnak muníciót kell szolgáltatnia egy ma még képzeletbeli, de hőn vágyott egységes ellenzék számára. Szerencsére még éppen időben jelent meg ahhoz, hogy a következő országos választásig a hatását kifejtse. Ennek érdekében a következő javaslatokat szeretném hozzáadni, mint a magam gyakorlati hozzájárulását.

1. Ellenzéki nyelv

Az ellenzék teljességgel elvesztette a hangját és a nyelvét. Ritkán szólal meg és olyankor a Fidesztől kölcsönzött nyelven beszél. Ezzel mintegy elismerve, hogy a rendszer szerves része.

Az ellenzék mindig utólag reagál a kormány tetteire és kinyilatkoztatásaira, nincs saját hangja és nincs kezdeményezőképesége. Ez az, amit szerintem tévesen hívnak „tematizálásnak”. A tematizálás amolyan Fidesz-praktika, az ellenzéknek állandóan kezdeményeznie kellene, a saját programja értelmében, a saját nyelvén.

2. Szavak és tettek

Az még csak hagyján, hogy hogy az ellenzék szavát alig hallani, de hol maradnak a tettek? Ennek okán nem csak javaslom, de sürgetem és követelem, hogy egy központi ellenzéki „hivatal”, ha úgy tetszik, a „Koordinációs Bizottság” haladéktalanul kezdje meg a működését. Ennek az összes ellenzéki párt a tagja lehet, anélkül, hogy az identitásukat a legcsekélyebb mértékben feladnák. De ugyanakkor összpontosított nyomás alá helyezhetik a kormányt, a Fideszt és az államapparátust.

Ennek a Bizottságnak a dolga, hogy az ellenzék hangját és nyelvét megtalálja és eljuttassa a közönséghez. További előnye az, hogy a kormány és a Fidesz tehetetlen lesz egy ilyen informális entitással szemben.

3. A nyomástól az erőig

A Bizottság működésének egyik első feladata lesz az Árnyékkormány felállítása. Az árnyékkormány közös, koalíciós testülete lesz az egyesített ellenzéknek. Feladata, hogy hetenként egyszer, vagy ha lehet, akkor kétszer sajtóértekezleten értékelje és cáfolja a kormány tetteit, kijelentéseit, politikáját, minden ízében ellenőrizze azt, ami a kormány környékén történik. A másik feladata pedig, hogy előírja azokat a nagyfontosságú és időszerű politikai cselekményeket, amelyeket a kormánynak feltétlenül meg kellene tennie. Ez az eljárás néhány hónap alatt akkora fontosságot fog az ellenzéki akcióknak kölcsönözni, hogy immár a heti megnyilvánulások az erő pozícióját fogják elfoglalni és a kormány nem lesz képes ellenállni az erőnek.

4. Hogy mindenki megértse

Végezetül az ellenzékkel végre meg kell értetni, hogy az "összefogásnak," vagyis a koncentrált egybehangzó kampányolásnak, mindössze egyetlen napra kell összpontosulnia. Aznap, amikor a túlnyomó többség megnyeri a választást, a szövetségre többé nincsen szükség, ki-ki mehet a maga útján. Ami természetesen nem jelenti azt, hogy egy erős, hatékony koalíciónak ne lenne értelme a későbbiekben is. Nagyon is volna, de nem elkerülhetetlen. A jelenlegi állapotban, a demokrácia elemi feltételei nélkül, nincs semmi értelme megjátszani, hogy demokratikusan versengünk, miközben semmi esélye a versenynek az adott körülmények között.

Kerekes Sándor